

Civiele rechtspraak
Kleine vergrijpen in Vorden 1627-1660

02-03-1628

Jan op de Costede heeft Gerrit op Leemrijse ervan beschuldigd dat hij een **Heester heeft gestolen uit Costede's zijn land**, zonder dat hij dit kan bewijzen en er is geschikt op twee oude schilden.

Boete: 3 daalder

Jan op Costede wordt verweten dat hij in het huis van **Otto Lebbinck een hamer heeft gesmeten naar Henrick Geltinck**, zonder hem te verwonden.

Er is geschikt op 1 oud schild.

Boete: 1,5 daalder.

De zoon van **Gerrit tho Bentell** heeft meegedaan bij het **papegaai schieten** en is daarbij de schutterskoning geworden.

Boete: 2 daalder

Noot BW: De winnaar van het vogelschieten werd blijkbaar extra gestraft.
In deze periode verboden, vanwege katholieke oorsprong en de oorlog

12-01-1630.

Henrick Weeninck op Lanckhorst heeft in januari 1627 op de weg naar Bronckhorst **Willem Lieferinck met een mes gestoken.**

Boete: 6 daalder

Henrick op Leemrijse heeft ruzie gemaakt met **Gerrit te Mombarg** en hem daarbij ook nog geslagen.

Boete: 1 daalder

Gerrit Mombarg heeft **Henrick op de Leemrijse** met de vuist geslagen.

Boete: 1 daalder

Henrick op Leemrijse wordt verweten dat hij **Berent op Klein Hellinger** heeft laten liegen in zijn voordeel.

Boete: 1 daalder

Berent op Klein Hellinger wordt verweten dat hij voor **Henrick op Leemrijse** heeft staan liegen

Boete: 1 daalder

De **Scholte heeft Henrick op Leemrijse en Berent op Klein Hellinger** de raad gegeven om niet meer te liegen, zodat zij niet wederom met woorden of twisten in de fout zullen gaan.

Als zij zich daar weer schuldig aan maken, zullen zij bestraft worden met 25 goudgulden.

Jan op het Nije Arve heeft Berent op Klein Hellinger, toen deze uit de kerk kwam, op het veld met de vuist geslagen.

Boete: 1 daalder

Gerrit Oldenkamp heeft met een knuppel de **zoon van Jan op Klein Enserinck** geslagen en is volgens landsrecht beboet met twee oude schilden

Boete: 3 daalder

Jan op Klein Enserinck heeft Gerrit op de Oldenkamp met een mes in het been gestoken.

Boete 6 daalder

Jan de zoon van Berent te Mossel wordt veroordeeld omdat hij de **zoon van Gerrit op de Haer** met een stok heeft geslagen.

Boete: 1 daalder

Jan Gardenier heeft Jan op Veenhorstinck met de vuisten geslagen.

Boete: 1 daalder

Jan op Veenhorstinck heeft Jan Gardenier met de vuisten geslagen.

Boete: 1 daalder

Frerik Moijderman wordt verweten dat hij **Christoffel Swanenweul** heeft uitgemaakt voor een misdadiger.

Boete: 3 daalder

Frerik Moijderman wordt verweten dat hij **Albert Berendsen de molenaar** heeft uitgescholden en hebben geschikt met 2 oude schilden.

Boete: 3 daalder

Mossel

In januari 1629 hebben ze in Mossel op de papegaai geschoten en **Gerrit Daniels** is daarbij de schutterskoning geworden. Boete: 2 daalder

Egbert Daniels: boete 1 daalder

Michel Abbincks zoon: boete 1 daalder

Linde

Henk Weeninck als schutterskoning: boete 2 daalder

Geert Ontsteincks zoon: boete 1 daalder

Geert in het Medler zijn zoon: boete 1 daalder

Haller knecht: boete 1 daalder

De andere deelnemers zijn overleden

Veldwijk

Jan Wijmels als schutterskoning: boete 2 daalder

Sander in den Hagen zijn knecht: boete 1 daalder

Jan Eijlers zoon: boete 1 daalder

Tonnis Heinck: boete 1 daalder

Jan op het Stroo: boete 1 daalder

Delden

Jasper op de Weijenborch als schutterskoning: boete 2 daalder

Jan op Veenhorstinck (nu soldaat): boete 1 daalder

De zoon van Aelbert Langkamp: boete 1 daalder

De zoon van Derck Heijkinks: boete 1 daalder

Juni 1631.

Jan de zoon op de Weijenborch heeft **Willem de Wever** met een knuppel geslagen.

Boete: 3 daalder

Gerrit de zoon van Jan Gardenier heeft **Dries Gosselik** met een tang een gat in het hoofd geslagen.

Boete: 3 daalder

Dries Gosselik wordt verweten dat hij de zoon van **Jan Gardernier** met de vuisten heeft geslagen.

Boete: 1 daalder

1 maart 1632.

Henrick op de Weijenborch heeft bij de vrouw **van Tonnis op de Winkel** met een stok op de melkwagen geslagen, zonder dat zij ruzie hadden

Boete: 10 daalder

Berent op Schersoorde wordt verweten dat hij op de **Warnsveldsedijk, Arnt Gesink** met de vuisten heeft geslagen.

Boete: 1 daalder

09-04-1632.

Berent op Klein Hellinger in Vorden wordt verweten dat hij Henrik op Klein Craneborch heeft geslagen en dat deze daarbij gewond is geraakt.

Boete: 6 daalder

01-07-1632.

Jan op Veenhortstinck wordt verweten dat hij **Meint op de Voorst** met de vuisten heeft geslagen.

Boete: 1 daalder

Borg staat Jan Aldercamp

Gerrit Daniels en Egbert Daniels worden verweten dat zij alle twee **Lubbert op de Horst** met een knots hebben geslagen

Boete: 6 daalder

Henrik op Sikkink verklaart dat hij geen ontrouw of oneerbaarheden heeft geweten over de zoon van **Derck Wussink** en dat hij hem onterecht heeft beschuldigd.

Beloofd over hem geen laster meer te verspreiden en dient bij overtreding van deze gelofte een boete van 15 oude schilden te betalen.

Jan op de Weijenborg heeft Jan Aldercamp geslagen en daarna ook van hem de gevangen paling meegenomen.

Boete: 2 daalder. Borg zijn persoon en goederen.

15-02-1633.

Jan op de Costede heeft Jan op de Winnenborg met de vuist geslagen.

Boete: 1 daalder

Herman Lieverinck is hier aanwezig, omdat zijn zoon de dochter van de **boerin op Meijerinck** met een Garde heeft geslagen.

Boete: 3 daalder

De weduwe op Meijerinck hier aanwezig omdat **haar dochter Grietien, Henrick, de zoon op Lieverinck** heeft uitgescholden.

Boete: 2 daalder

Herman Lieverinck en de weduwe op Meijerinck verklaren dat zij de vrede willen bewaren en voorkomen dat het weer tot scheldpartijen komt.

Mocht dit onverhoopt toch weer tot een conflict komen, dan mag de beschadigde partij 6 oude schilden eisen als genoegdoening.

Jan op het Laer, de timmerman heeft de **zoon van Zeno op het Laer**, genaamd **Warner** met de steel van de greep geslagen.

Boete: 3 daalder

Verklaart dat hij 3 gulden en 8 ½ stuiver geleend heeft bij de vrouwe van Borculo.

12-06-1633.

Jan de zoon van Derck tho Allenkamp heeft **Jan op Klein Veenhortstinck** met een lat, bij het villen van planken, een gat in het hoofd geslagen.

Boete: 9 daalder

Jan op Klein Veenhorstinck heeft daarop **Jan tho Allerkamp** met een lat geslagen.

Boete: 4 daalder

Jan op de Hackerie wordt hierbij beschuldigd dat hij **Jan Warners** heeft geprobeerd met onbehoorlijke acties geld af te persen.

Hierop heeft de rechtbank als borg beslag gelegd op **persoon en goederen en Jan Hackerie** heeft hierop als borg zijn **ploeg** als onderpand gegeven.

Henrick op de Bijenhof 10-01-1634. Voorgeleid bij het hof van het vorstendom van Gelre en het Graafschap Zutphen de gevangene Henrick op de Bijenhof. Geboren bij de Wildenborch te Vorden en een leeftijd van ongeveer 33 jaar.

Heeft bekend dat hij ongeveer 5 weken geleden met toestemming in het huis aanwezig was van **Sander, boer op den Haegen tot Hackfort**. Dit vanwege het dorsen van het garvezaad **van de Bleijke**. Hij heeft hier vier of vijf hemden en drie bed lakens meegenomen en dit aan zijn vrouw thuis gegeven.

Zijn vrouw had hier geen wetenschap van en dat daarnaar zijn de hemden en bed lakens weer aan de eigenaren teruggegeven.

Verder is hij een dag of twee daarna bij Hackfortse molen door een venster naar binnen geklommen. Dit venster was gesloten met een balk en hij heeft deze opzij geschoven en nadat hij naar binnen was heeft hij de deur van de molen van binnen uit geopend. Hierna heeft hij een zak roggemeel van zes schepel en een zak met ongeveer half molder boekweit gepakt en heeft deze in 3 keer naar zijn huis gedragen en verstopt onder een stapel schadden in de grond en deze zijn door de onder rechter van Vorden daar gevonden.

Daarnaast heeft hij, volgens zijn zeggen, in zijn jeugdige overmoed van Sweer Sluiter gestolen een halve rijksdaalder en daarvoor in Zutphen een paar messen gekocht.

Hierna heeft hij bij eigen zuster met een knijptang een kist open gebroken en daaruit twee herenhemden, een dameshemd, twee daalder en kleingeld gestolen.

In dezelfde nacht dat hij het meel en boekweit heeft gestolen van de Bleijke tot Hackfort en daar had hij gezien dat op de rookzolder vlees hing.

Hij heeft hiervan stukken gerookt vlees gestolen en naar zijn zeggen daar ook een stuk van gegeten. De onder rechter van Vorden heeft dit vlees op zijn Hilde onder het stro gevonden en terug gegeven aan de eigenaar.

Dit alles overziende heeft de rechtbank besloten dat de verdachte gegeseld zal worden door de scherprechter en dat hij voor de periode van 6 jaar wordt verbannen uit dit Vorstendom. Hij mag dan ook alleen terugkomen met toestemming van de hoge autoriteit en bij dezen geregistreerd te Arnhem 10 januari 1634.

Kosten

Henrick op de Bijenhof heeft in de gevangenis gezeten van 21 december 1633 tot 14 januari 1634 en de kosten bedragen 12 gulden.

Goossen Eelmerinck

19-09-1634. Het gerecht beschuldigd hierbij dat **Goossen Eelmerinck** voor ongeveer 10 a 12 jaren, toen hij al in echt verbonden was met zijn huidige vrouw, **zijn dienstmeid heeft bezwangerd met zijn zaad** en dit behoorlijk discreet verborgen heeft gehouden voor de gemeenschap.

Er is nu een vordering ingediend tegen de genoemde Goosen Eelmerinck..

Nu de zaak ter kennis voor het gerecht is gebracht en legt de Scholte hem hierbij een boete op van 40 daalder en 15 molder haver, ter vereffening van de schade

07-01-1635.

Aelbert Buckslach heeft de **zoon van Zeno op het Laer** genaamd Berent met de schop geslagen.

Boete: 3 daalder

Jan op Klein Enserinck heeft de **vrouw van Jan de oude Gardenier**, in zijn eigen huis met een stok heeft geslagen.

En volgens Peter van Boecholt, heeft voorgenoemde huisvrouw daarop in een vlaag van krankzinnigheid de voorgenoemde Jan in het huis met geweld heeft aangevallen

Boete: 2 daalder

Willem Heikinck heeft zijn knecht verboden om te getuigen in Zutphen die daartoe was opgeroepen door de heer Hendrick van Westerholt.

Boete: 1 daalder

Gerrit op de Menckhorst wordt verweten dat hij **Gerrit op de Mombarg** met de steel van de greep heeft geslagen.

Boete: 3 daalder

10-01-1637.

Jan op Klein Veenhorstinck heeft de zoon van Tonnis op het Winckel, genaamd Willem met een stok een gat in het been geslagen.

Boete: 6 daalder

15-11-1637.

Israëll Holle heeft Willem op de Poll met de vuist geslagen.

Boete: 2 daalder

09-01-1638.

Israëll Holle heeft **Berent opt Oije** met de vuist geslagen en deze is hierbij gewond geraakt.

Boete: 2 daalder

Claus Veenhorstinck heeft **een soldaat, dienende onder commandant Brandt,** met de vuist geslagen en deze is hierbij gewond geraakt.

Boete: 2 daalder

Gerrit te Medler wordt verweten dat hij **Mennincks zoon van Hengelo** met een stok heeft geslagen

Boete: 3 daalder

31-08-1639.

Jan op Olthuis dat hij met **Geesken** in niet huwelijkse staat heeft samengeleefd. Heeft heden aan de Scholte de belofte afgelegd dat hij alsnog met haar zal trouwen.

Boete: 25 daalder

Jan op het boerengoed wordt verweten dat **Loijder op Berenpas** in de bijl is gevallen die voornoemde Jan in de hand had tijdens een gezamenlijke worsteling en dat hij toen daarbij gewond is geraakt.

Boete: 4 daalder en 10 stuivers

Jan op de Weijenborg heeft bij het worstelen **Jan op de Herffsteeye** met een mes een wond toegebracht.

Boete: 4 daalder en 10 stuivers

Jan op de Weijenborg heeft **Roloff op de Nije Erve** voor een hondenneuker uitgescholden Boete: 3 daalder

16-12-1640

Hendrick Jacobs op Hellinger heeft Tonnijs op Klein Wiemelinck voor een Rauenaers uitgescholden.

Boete: 4 daalder

Jurrien Gijsenkamp heeft Hendersken te Hellinger toegevoegd dat hij haar bezeten had, maar heeft later dit herroepen en verklaart dat hij dit waarschijnlijk in een dronken bui heeft gezegd.

Boete: 4 daalder en 10 stuiver

Henrick de zoon van Gerrit te Medler wordt verweten dat hij ook gezegd had dat hij Hendersken te Hellinger bezeten had, maar later heeft hij dit herroepen en verklaart dat hij dit waarschijnlijk in een dronken bui heeft gezegd.

Boete: 4 daalder en 10 stuiver

Herman Gerrits wordt verweten dat hij de vrouw van Henrick Warners heeft nageschreeuwd dat zij een verhouding zou hebben met Israëll Holle.

Boete 4 daalder en 10 stuiver.

De vrouw van Henrick Warners wordt verweten dat zij de **vrouw van Herman Gerrits** beschuldigd heeft, dat deze in de bietentijd wel uitzonderlijk veel omging met de bietenrooier heeft gehad.

Boete: 4 daalder en 10 stuiver.

Jan op Costede wordt verweten dat hij de **zoon van Jan op Liefverinck** met de vuist heeft geslagen en deze is daarbij gewond geraakt.

Boete: 3 daalder

Jan op Costede heeft Cast op Maelderick met een stok geslagen zonder hem te verwonden.

Boete: 4 daalder

18-07-1641.

Gerrit op Menckhorst en Aelbert op Hissinck wordt verweten dat zij dronken op de Zutphense weg zijn aangetroffen en daar hebben lopen schelden.

Boete: 4 daalder en 10 stuiver.

03-10-1643.

Tonnijs de zoon van Jorriën op de Horst, heeft **Henrick de zoon van Jan op Galgengoor** met een steen een gat in het hoofd heeft gegooid.

Boete 4 daalder 10 stuiver

Jan de knecht op Voskamp is opgeroepen om te getuigen, maar is niet verschenen.

Boete 1 daalder en 10 stuiver.

20-06-1644.

Jan te Noortwijck wordt verweten dat hij opdracht heeft gegeven om enige gasten rogge te halen van **een stuk land onder de Warnerskamp in Delden.**

Verklaart dat hij inderdaad deze opdracht heeft gegeven.

Boete: 60 daalder

Herman op Klein Smeinck in de buurtschap van Delden, kerspel Vorden is op 26-11-1618 verbannen uit dit Vorstendom en het Graafschap Zutphen.

Ondanks dit verbod is hij wederom in het kerspel van Vorden verschenen en de Schulte heeft opdracht gegeven om hem aan te houden en in de gevangenis te brengen.

21-08-1645.

Tonnijs de zoon op Liefferinck heeft Alexander Fargason op het hoofd geslagen.

Boete: daalder

Vanaf deze datum geen vermelding meer van geklaarde breuken tot het jaar 1660.